

I ara què?

Joaquim Nadal i Farreras

Han passat ja uns dies d'ençà de les eleccions municipals del 28 de maig. Si en els meus dos articles anteriors havia anotat alguns reptes de caràcter programàtic, ara i amb els resultats a la mà calen unes altres consideracions. La primera de totes: s'ha produït un empat virtual entre el PSC i Guanyem. El PSC ha estat la llista més votada. La segona: els partits del govern municipal sortint retrocedeixen. Junts obté un mal resultat i és un correctiu molt sever a molts errors acumulats. ERC retrocedeix també; és tendència general i les propostes no han quallat prou per a revertir les inèrcies de conjunt. La tercera: torna el PP al ple; probablement sense la incidència de Ciutadans aquesta presència forma part de la lògica. La quarta: ha entrat Vox; és residual, però no és bo. En aquest darrer cas cal analitzar quins temes de l'agenda política sacsejats per l'extrema dreta han desvetllat voluntats de votants.

Cada vegada després d'unes eleccions es valora el pes de l'abstenció. Dit en altres paraules: el pes de la participació. En aquestes darreres eleccions la participació ha estat molt baixa. La incidència de la participació en els resultats i en la composició final és indiscutible. L'anàlisi de les

causes de l'abstenció concerneix totes les formacions polítiques i forma part d'una reflexió de conjunt que no ha de ser excusa per a la justificació dels resultats de ningú.

Naturalment, tenen raó els que diuen que ara és l'hora de les converses discretes, dels silencis, d'una aproximació desapaixonada. No és l'hora de les desqualificacions barroeres i dels radicalismes fonamentalistes. És l'hora de la raó, és l'hora de l'interès general, és l'hora dels projectes de ciutat. Girona en primer terme em sembla una màxima raonable per al moment que s'obre i fins i tot per l'hora greu que viu el país.

Hi ha qui discuteix legitimitats. Resulta, però, que ja hem votat dotze vegades amb la mateixa llei i ja ha quedat sobradament establert que l'elecció indirecta de l'alcalde o alcaldessa atorga un pes decisiu al joc de majories en el ple. És alcalde qui té més vots i no pas sempre qui té més vots és qui té més arguments. Però el sistema ha funcionat i malgrat que desviacions i perversions no hem estat capaços de dotar-nos d'un sistema millor. Les regles del joc són les que són.

Les legitimitats de tots no es discuteixen i no admeten ni cap fatalitat ni cap fa-

talisme. Passarà el que es desprengui de la dinàmica dels pactes. Vots són trumfos. Pot ser tant cruel com real. És l'hora de pair els resultats i pels que han fet uns resultats excel·lents és hora de ponderar l'èxit més enllà del que hagi de passar. I de rebre amb satisfacció totes les felicitacions merescudes.

No hi ha dubte que el principi de donar prevalença a la llista més votada és un principi raonable, però també ho és que en el cas d'un empat virtual, a vuit regidors, totes les combinacions han de ser possibles i plausibles.

En aquest context potser serà útil i il·lustratiu la situació que vam viure l'abril de 1979 després de les primeres eleccions municipals democràtiques després del franquisme. El PSC va guanyar les eleccions i va obtenir 9 regidors. Convergència va treure 7 regidors. Centristes de Catalunya (CC-UCD) en va treure 5 i el PSUC 4. La ciutat en conjunt, centre i barris, era una ciutat més d'esquerres, on la matriu burgesa sola no tenia el pes suficient per guanyar còmodament. Només l'aritmètica va fer que des del primer moment la majoria que formàvem els nou regidors del PSC i els quatre del PSUC marqués la pauta del que havia d'acabar passant. Qualsevol altra suma hauria donat peu a un Govern de Convergència i la UCDC. Però els números eren inapel·lables. Després per una lògica més general es van configurar els anomenats Pactes de Progrés i el cap de llista del PSC va ser elegit alcalde amb els vots del PSC, del PSUC i de Convergència.

En aquell moment la llei obligava a mantenir una estructura amb presència de tots els grups a la Comissió Municipal Permanent i això va fer que en estricta observança del cartipàs pactat els tinent

d'alcalde de Centristes fossin convidats de pedra, sense cartera, a la Permanent. Recordo vivament la tensió civilitzada que es va produir entre jo mateix i l'Enric Manuel Rimbau, a qui coneixia molt bé perquè era amic dels pares.

El dia de Sant Jordi de 1979 en un ple traslladat al Saló de Descans del Teatre Municipal vam proclamar un compromís catalanista de l'Ajuntament: defensa de la llengua catalana, reclamació d'un Estatut d'Autonomia per a Catalunya i compromís efectiu amb la cultura del país i aportació econòmica als premis literaris de la ciutat.

Han passat 44 anys i aquells compromisos s'han satisfet amb escreix i amb una aportació notable de la ciutat i de tota la ciutadania a un model de convivència indiscutible. El progrés de la ciutat és més que evident i els reptes que ara es plantejen a partir de 2023 tenen tota una altra dimensió.

Queda clar, però, que la dialèctica de les qüestions generals i les qüestions quotidianes i peremptòries no admet cap mena de discriminació fatalista. Ningú que hagi d'entomar la governació de Girona pot passar per alt el compromís essencial, fundacional, amb els interessos dels ciutadans i de les ciutadanes. L'allunyament de la realitat tangible està contraindicat per a la salut democràtica de la ciutat.

La grandesa dels pactes rau en això: la capacitat de mantenir la coherència ideològica amb els valors i els principis generals i amb els interessos concrets. I un cop fets els pactes i sumats els vots ningú no estarà legitimat per deslegitimar els altres. Si hi ha hagut errades la factura que es paga es va desgranant de quatre anys en quatre anys.

L'habitatge cooperatiu, un canvi de model que ha arribat per quedar-se

Estel Jou

UNDOS ARQUITECTURA COOPERATIVA

En els darrers deu anys, l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús ha tingut un creixement important a Catalunya fruit, en bona mesura, de la crisi d'accés a l'habitatge que estem patint. Tot i així, el model continua essent molt desconegut per bona part de la població i també per una part de l'Administració. L'habitatge cooperatiu és, ara mateix, una molt bona opció que hi ha sobre la taula per garantir un lloc de vida digne i que permet gaudir de l'estabilitat de la compra i la flexibilitat del lloguer.

L'habitatge cooperatiu en cessió d'ús va néixer a Dinamarca als anys seixanta i s'ha popularitzat a Catalunya gràcies a cooperatives que n'estan promovent la implementació. Es tracta d'un model en què la

propietat és sempre de la cooperativa, que en cedeix l'ús als habitants. Això fa que no sigui especulatiu, perquè individualment no en són propietàries. De la nostra experiència amb diferents projectes d'habitatge cooperatiu, el que més valoren les persones que en formen part és el fet de compartir, de fer vida en xarxa, de tenir suport mutu. Podria semblar que això s'ha perdut, però cada vegada es valora més. Són habitatges pensats per combinar els espais individuals amb la vida en comunitat. Són espais ben dissenyats, on els infants tenen llocs adaptats, on la sostenibilitat és la prioritat, on els recursos són compartits... En un edifici, ens cal tenir 20 habitacions de convidats, infrautilitzades en el dia a dia?

L'habitatge cooperatiu en cessió d'ús

continua tenint uns quants reptes. El principal, és l'accessibilitat. Els preus, tot i ser molt més assequibles que un habitatge de compra, són limitadors per a famílies desfavorides. El model encara no està preparat per a l'emergència social. La situació actual, amb l'augment del preu de la construcció i la pujada del tipus d'interès, tampoc hi ajuda.

La rehabilitació, una magnífica solució. I és en aquest escenari que l'Administració pública pot tenir-hi un paper cabdal. És evident que, quan hi ha l'Administració pel mig, l'assequibilitat guanya molts punts. El cost principal d'un projecte d'habitatge cooperatiu se l'emporta la construcció, i també el terreny. I si comencem a buscar edificis antics o no utilitzats, arreu del territori, que puguin servir per acollir projectes d'habitatge cooperatiu? Quants en trobaríem a comarques gironines! La rehabilitació permet reduir-ne dràsticament el cost inicial, en comparació amb la primera construcció. Val a dir que hi ha subvencions que poden facilitar la concreció de projectes, com Habitatcoop, o línies de finançament de la Diputació de Girona per a ajuntaments de la demarcació.

El model s'ha implantat en l'àmbit rural en pobles com Argelaguer o Navata, on grups de famílies ja estan vivint d'una manera diferent. També és una oportunitat per mantenir o atreure població en municipis que pateixen per la despoblació. La

Cellera de Ter, un altre poble petit, ja hi va apostar fa tres anys i ha rehabilitat un edifici al nucli històric per a unes quantes famílies. Altres municipis més grans, com Palafrugell, Palamós o Calonge, amb el primer edifici específicament per a joves, ja hi han posat la primera pedra, mai més ben dit!

Per als ajuntaments no és només una oportunitat per oferir solucions als problemes d'habitatge de la ciutadania, cada vegada més greus, sinó per donar un ús a espais buits que tenen un cost en termes de degradació i d'imatge. El primer pas, serà sempre identificar els habitatges o solars desocupats i estudiar-ne la viabilitat.

Des d'Undos Arquitectura Cooperativa ens hem involucrat en divulgar el model perquè hi creiem, perquè pensem que és la millor manera de dotar-nos entre totes d'habitatge digne i prou assequible i de lluitar contra models especulatiu i depredadors que ens ofeguen. En el marc de l'Ateneu Cooperatiu Terres Gironines participem en la tasca de divulgació del model i oferim xerrades per donar-lo a conèixer, la propera serà el 15 de juny a Celrà. Volem interpel·lar persones que busquen habitatge i pensen que aquesta podria ser una opció, propietàries compromeses que vulguin involucrar-s'hi, i sobretot, acompanyar l'Administració en aquest procés per fer efectiu un projecte. Estem segures que l'habitatge cooperatiu en cessió d'ús ha arribat per quedar-se!